

Досягати мети радив не на полі бою, а застосовуючи стратегію непрямих дій. Генеральна битва бачилася Немиричу крайнім заходом. Якби дійшло до великих баталій, він радив ретельно готувати план і вибір місця майбутньої битви. Диспозицію слід обирати залежно від власних і ворожих сил. Віддавши перевагу кінноті, потрібно шукати велике відкрите поле, а якщо полководці робили ставку на піхоту й боротьбу проти ворожої кавалерії — годився б обмежений простір, помережений лісами і ровами. Найбільшою помилкою Немирич уважав виставлення всіх сил в одній битві. Протягом кампанії радив не копіювати супротивника, натомість воювати за «європейським принципом»: витратити більше грошей і менше людей. [3, с. 31]

Величезну кількість ворожого війська він не вважав однозначною перевагою, оскільки вона не була якісною. Московити поступалися за рівнем підготовки й далі дотримувалися примітивної тактики, сподіваючись на власну кількісну перевагу. У разі великих утрат вояки тікали, кидаючи зброю.

Спираючись на військову теорію в трактаті Юрія Немирича та його особистий досвід, можна зробити висновок, що він викладає практичні поради з підготовки та ведення війни, вказуючи слабкі і сильні сторони конкретного ворога. Сучасна Україна повна зрозуміти, що «Суть же угод, які існують у мосхів з чужинськими народами, полягає в тому, щоб їх порушувати». [3, с. 111]

Список використаних джерел

1. Юрій Немирич. Роздуми про війну з московитами Georgii Niemirycz. De Bello Moscovitico / пер. з лат. мови В. Литвинова, К.: 2014. 60 с.
2. Євген Гуцало 1996. «Ментальність орди». К.: 44 с.
3. Нездоланна Україна : Хроніка нищення української Церкви, мови, культури, народу Ганна Куземська. К.: Фенікс, 2014. 132 с.

CONCEPTUAL BASIS OF THE RESEARCH OF ART PROJECTS: HISTORY, THEORY, PRACTICE

Л. І. Горенко, кандидат мистецтвознавства, доктор філософії (Ph.D),
старший науковий співробітник, доцент кафедри музично-сценічного
мистецтва

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Art projects as structural components of creative activity require the development of the conceptual foundations of their formation, creation and professional execution. These components are objectively related to the specifics of the artistic activity of a creative personality. In the concepts of Ukrainian

researchers, it is noted that the uniqueness of each form of artistic activity is that it reveals its aesthetic function and meaningful essence only under the conditions of interaction between the artist-artist and the audience-listener-spectator, who perceive his creations during communication and contemplation. Artistic communication can appear as communication between an artist (artist) and a large number of people [3, 110–119]. Communicativeness of art today has become a kind of system-forming structure around which all global problems of artistic creativity and socio-psychological characteristics of the environment are combined. That is why psychology is now acutely solving not only the problems of the artist's personality, but also the general problem of socially significant qualities of artistic activity, a special problem of artistic abilities important in the social context.

The peculiarity of artistic communication, which gives rise to and determines the need for the creation of new systems of social evaluations of activity, poses a research task of general psychological significance to the psychology of art. This research task consists, first of all, in a deep analysis of the nature of the «artistic effect» from a socio-psychological point of view. Thus, scientists define the educational and pedagogical process as the interaction of three self-development systems: the world, humanistic values, the personality of the student and the personality of the teacher. Thus, stage art from the depths of the ages to the present time, addressed «from heart to heart», carries the «baton of unity», performing a communicative function through the categories of «Time» and «Space». At the same time, the teacher is obliged to accept this unifying sphere and pass it on to his student. Penetration into the figurative stage universe involves a special type of communication, in the process of which the mechanism of «feedback» includes the mechanism of stage performance imitation [1, 62–64; 2, 190–220].

Art pedagogy, like the entire artistic world, is a continuous formation, mutual penetration, mutual enrichment. Art education as a complex organized system unites the infinity of continuous development of the artistic universe, the formation and development of the student's personality in the educational and pedagogical process, and, in particular, the self-development and self-improvement of the personality of the artist (performer), who carries out the relationship between all components of the system. Consonance and harmony in a kind of trio – art, teacher, student – is achieved through «co-experience and co-creation». Thus, the concept of synthetic-dialogic communication, which provides constant «feedback», is embodied in the educational and pedagogical process. Synthetic-dialogic communication between the object (the carrier of the value of the artistic project) and the collective subject of cognition, value understanding (the teacher and the student), which is carried out in the pedagogical process, makes it possible to abandon the traditional dichotomy: teacher-student, uniting them on the psychological level of mastering the artistic space and time through shared empathy and on the worldview level – in co-creation [5, 178–182].

Studying the issue of the existence of art as a form of human communication and a way of spiritual interaction of a community of people allows us to single out the main creative core in the process of artistic communication, namely: the aesthetic dialogue of all involved participants in the art project, performers, and the listener, mediated by the «eternal inalienable subject of art», the basis of which are the «logos of being», which «manifest in contemplation, intelligent vision, intuitively intellectual understanding of life» [2, 203–205]. It is in the process of such «contemplative comprehension» that the artist's creative perception of images takes place, which are born and formed in the dialectic of life of new images, new trends in its development by moving towards harmony, beauty and perfection. As a result of studying the literature related to the understanding of artistic communication, in particular, the features of executive activity, it is possible to conclude that one of the specific properties inherent in this phenomenon is dialogicity. It is necessary to emphasize that the dialogic nature of stage art is related to its essential nature, revealed by the «subject-subject» relationship of the work and the listener, performer (actor, artist), which is a «dialogue of consciousnesses» [2, 207–215]. Any stage performance (communication, creation) is a special type of communicative activity of the performer, with the help of which the latter's creative cooperation with the members of the artistic team takes place. Such communication is possible only on the basis of a whole complex of creative factors: «generalizing volitional influence», «changing roles» of performer and listener; creative interaction, awareness of the priority of artistic goals over the consequences arising from them

Future actors, masters of stage art should be informed about the important stages of the creative process: conditioning of the structure of a stage work (or art project) by two functions at the same time – semantic and communicative; about communicative techniques embodied in a stage work; about the importance of understanding the primary and secondary meanings of these techniques [4, 34–38]. They should also know that the focus of music on the system of artistic communication, its central element – artistic perception – is precisely what is summarized by the concept of communicative function.

Communicative function is closely related to semantic function. At the same time, the most specific component of the communicative function has its own coding and programming resources. Carriers of this function are communicative techniques, the difference of which from semantic ones is determined by the direct relationship of the first components with the system, processes and situations of communication, with the laws of perception and only mediated connection with the real world, the world of ideas, values, relationships, feelings, etc. Thus, the problem of creating art projects requires further research, since in the field of humanitarian science, in particular, modern pedagogy, cultural studies, art history and theater studies have not been comprehensively considered. Therefore, the declared topic

requires the involvement of a multifaceted interdisciplinary scientific apparatus and a developed categorical system, among which the basic concepts of «culture» – «artistic culture» – «artistic project» – «pedagogical culture» – «communicative culture» are. First of all, the concept of «communicative culture» is the most important category of modern pedagogy in the professional education system. In essence, communicative culture is a complex system-organized quality of the specialist's inner world. Communicative culture is an important component of the holistic professional competence of a specialist, which contains at its core the totality of his knowledge, skills and personal qualities necessary for solving professionally oriented communicative tasks at the interdisciplinary and creative levels [8, 234–245].

At the same time, it should be emphasized that professional communication is the core of the communicative culture of the future specialist, it always involves commonality, similarity, a mutual desire to understand and accept the stage image, to react rationally to the events taking place in the field of professional activity, as well as to empathize with them emotionally. From the psychological point of view, the studied phenomenon acts as a fusion of emotional-volitional, intellectual, communicative and other spheres of personality and activity of a specialist, which allow him to successfully interact with the subjects of the cultural and educational process, with various phenomena of professional and socio-cultural reality.

We should also note that the formation of the culture of the individual (specialist) is one of the fundamental pedagogical problems, which receives special attention in the context of personally oriented pedagogy [6, 13–15; 7, 156]. In the field of art education, cultural trends are specified in the appeal to the phenomenon of stage culture as an integrative personal artistic phenomenon that combines the diversity of the properties of a culturally educated person. At the same time, this phenomenon can be considered as the stage culture of a professional performer (actor), formed in the process of professional training. Therefore, it is the artistic pedagogy of the XXI century. requires the fulfillment of weighty tasks: to bring art education to the level of cultural creation and life creation, the maximum realization of the intellectual, aesthetic, creative potential of a person and his versatile humanistic education. Consequently, the phenomenon of stage culture acquires a new, multifaceted and multifaceted, more global and universal meaning. Further research in this direction requires the study and deepening of aspects of the specificity of national schools in the interpretation of the East-West cultural model, the study of the traditions of national art schools in the field of performance, stage skills, artistic pedagogy and psychology, semantics and semiology, as well as the convergence of cultural interactions.

Список використаних джерел

1. Горенко Л.І. Українознавство в системі вищої мистецької освіти ХХІ ст.: історичні та навчально-методологічні імперативи // Українознавство. 2010. Номер 1 (34). С. 61–66.
2. Горенко Л. І. Науково-методичні принципи формування комунікативної культури в галузі сценічного мистецтва. Соціальні комунікації і мистецтвознавство в аспекті сучасних цивілізаційних концепцій: збірник наукових праць; наук. ред.: Чебанова О.Є. У 2-х томах Т. І. Київ: КиМУ, 2020. С. 189–222.
3. Олексюк О.М. Музично-педагогічний процес у вищій школі. Київ: Знання України, 2009. 123 с.
4. Орлов В.Ф. Теоретичні та методичні засади професійного становлення майбутніх учителів мистецьких дисциплін: авторефер. дис. на здобуття наук. ступеня доктора пед. наук: спец. 13.00.04. «Теорія та методика професійної освіти». Київ, 2004. 45 с.
5. Основи художньої культури. Частина 1: Теорія та історія світової художньої культури / За ред. В.О. Лозовського, А.В. Анучиної. Харків: Основа, 1997. 320 с.
6. Остапчук О. Професійний саморозвиток і самопроекування в системі педагогічної освіти // Шлях освіти. 2007. № 4. С. 13–18.
7. Падалка Г.М. Педагогіка мистецтва (Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін). Київ: Освіта України, 2008. 284 с.
8. Пехота О.М. Особистісно орієнтована освіта і технології // Неперервна професійна освіта: проблеми, пошуки, перспективи: монографія / За ред. І.А. Зязюна. Київ: ВІПОЛ, 2000. 636 с.

References

1. Horenko L.I. Ukrainoznavstvo v systemi vyshchoi mystetskoï osvity KhKhI st.: istorychni ta navchalno-metodolohichni imperatyvy // Ukrainoznavstvo. 2010. Nomer 1 (34). С. 61–66.
2. Horenko L. I. Naukovo-metodychni pryntsypy formuvannia komunikatyvnoi kultury v haluzi stsenichnoho mystetstva. Sotsialni komunikatsii i mystetstvoznnavstvo v aspekti suchasnykh tsyvilizatsiinykh kontseptsii: zbirnyk naukovykh prats; nauk. red.: Chebanova O.Ie. U 2-kh tomakh T. I. Kyiv: KyMU, 2020. S. 189–222.
3. Oleksiuk O.M. Muzychno-pedahohichni protses u vyshchii shkoli. Kyiv: Znannia Ukrainy, 2009. 123 s.
4. Orlov V.F. Teoretychni ta metodychni zasady profesiinoho stanovlennia maibutnykh uchytyeliv mystetskykh dystsyplin: avtorefer. dys. na zdobuttia nauk. stupenia doktora ped. nauk: spets. 13.00.04. «Teoriia ta metodyka profesiinoï osvity». Kyiv, 2004. 45 s.

5. Osnovy khudozhnoi kultury. Chastyna 1: Teoriia ta istoriia svitovoi khudozhnoi kultury / Za red. V.O. Lozovskoho, A.V. Anuchynoi. Kharkiv: Osnova, 1997. 320 s.
6. Ostapchuk O. Profesiinyi samorozvytok i samoproektuvannia v systemi pedahohichnoi osvity // Shliakh osvity. 2007. № 4. S. 13–18.
7. Padalka H.M. Pedahohika mystetstva (Teoriia i metodyka vykladannia mystetskykh dystsyplin). Kyiv: Osvita Ukrainy, 2008. 284 s.
8. Piekhota O.M. Osobystisno oriientovana osvita i tekhnolohii // Neperervna profesiina osvita: problemy, poshuky, perspektyvy: monohrafiia / Za red. I.A. Ziaziuna. Kyiv: VIPOL, 2000. 636 s.

КУЛЬТУРОЛОГІЧНІ ІМПЕРАТИВИ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ ХХІ СТОЛІТТЯ: СТРАТЕГІЯ І ТАКТИКА

Л. І. Горенко, кандидат мистецтвознавства, доктор філософії (Ph.D),
старший науковий співробітник, доцент кафедри музично-сценічного
мистецтва

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Ключові слова: культурологічні імперативи, мистецька освіта.

Культурологічні імперативи набувають особливого значення в системі мистецької освіти України і навчально-освітнього процесу вищих закладів України. Серед важливих складових цього аспекту є культурологічний зміст, а також взаємодія та взаємозв'язки маркетингу, рекламної індустрії та телекомунікацій, телебачення й радіомовлення як складників інформаційного простору вишів. Як відомо, у системі навчальних закладів України початку ХХІ ст. традиційними є функціонування телестудій і радіоцентрів, які активно доповнюють і забезпечують навчально-освітній процес та інформаційно висвітлюють важливі події навчального закладу. Саме тому, у даній публікації розглядається проблема місця реклами і телебачення в системі ВНЗ України зазначеного періоду. Окреслюються основні аспекти характеристики навчально-освітнього і виховного процесу, які притаманні в межах інноваційної аудіо- і телевізійної культури. Також означено історичні взаємозв'язки мистецтва і реклами упродовж ХХ – початку ХХІ ст. Підкреслено значення семіотичного підходу щодо тлумачення ролі та впливу реклами на трансформації полі семіотичного простору сучасної культури загалом, у тому числі, й освітнього мистецького простору [1, 139–145].

До культурологічних і міждисциплінарних наукових модулів належить вивчення (дослідження) технічних засобів музичного мистецтва в